

Výprachtické noviny

ZDARMA

květen 2006

ROČNÍK 10

ČÍSLO 5-6

LIST OBČANŮ VÝPRACHTIC, KOBURKY A VALTEŘIC

Zapochybuji v všem alespoň jednou, i kdyby to byla věta: Dvakrát dvě jsou čtyři.

LICHTENBERG Christoph, německý básník / 1742-1799/

Zprávy z radnice

Vážení přátelé,
dovolte nám, abychom Vás opět poinformovali o dění v naší obci v měsíci květnu.

Měsíc květen byl jednak ve znamení úklidu a jednak ve znamení diskuse o tom, zda občané větrnou elektrárnu ve Výprachticích chtějí, či nikoliv. Zastupitelstvo obce se zájmem sledovalo tuto diskusi v novinách, na internetu a jinde. Abychom v této záležitosti „nepřilévali olej do ohně“, omezíme se pouze na konstatování faktů.

V měsíci březnu oslovili obecní úřad zástupci společnosti ELDACO s.r.o. s tím, že mají zájem ve Výprachticích postavit větrnou elektrárnu. Zástupcům firmy bylo sděleno, že případná stavba větrné elektrárny bude závislá na vyjádření souhlasu či nesouhlasu našich občanů. Dne 8. dubna byl zorganizován zájezd do Rakouska, aby se naši občané mohli na vlastní oči přesvědčit, jaké jsou zkušenosti s těmito stavbami jinde. Za účelem obsazení autobusu bylo obesláno více než 70 osob. Byli vyzváni zástupci občanských sdružení, podnikatelů, vlastníků pozemků v místě uvažované výstavby a zástupci odpůrců výstavby větrné elektrárny a někteří další občané. Vzhledem k tomu, že z okruhu osob, které byly obeslány, se přihlásila pouze třetina a další kontaktování občané, měli v uvedený den, kdy se měl zájezd konat, již jiný program, byla účast v Rakousku velice malá. Mrzí nás, že se z odpůrců větrné elektrárny zájezdu nezúčastnil, až na výjimku, téměř nikdo. Po zájezdu do Rakouska, konkrétně dne 21. dubna 2006 v 18.00 hod., byla uspořádána na sále Kulturního domu ve Výprachticích beseda se zástupci firmy ELDACO, kde se mohli občané obce zeptat na vše, co jim není jasné a vyjádřit tam své případné výhrady k uvažovanému záměru výstavby větrné elektrárny. Ani zde nebyla účast občanů taková, aby odpovídala závažnosti celé věci. Nelze se tedy divit, že mezi občany, kteří větrnou elektrárnu doslova „šmahem“ zavrhlí, je řada osob, které nemají ani nyní informace o tom, jak bude tato stavba financovaná, jak to bude s odběrem a následnou regulací vyrobené elektrické energie apod. Na druhé straně existuje čilá výměna názorů jiných osob z naší obce na obecních webových stránkách (www.obec-vyprachtice.cz), kde před vysokou odbornou úrovní většiny diskutujících lze doslova „smeknout“. Musíme současně podotknout, že se v žádném případě nejedná pouze o příznivce energie získávané z větru. Obec počátkem měsíce května zorganizovala anketu, která měla zmapovat stav hlasů pro, případně proti větrné elektrárně. V této anketě hlasovalo zhruba 166 našich občanů. Dvě třetiny z Vás se vyslovilo pro stavbu větrné elektrárny a zbývající část tvoří hlasy proti větrné elektrárně. Koncem dubna 28 občanů obce vyzvalo zastupitelstvo obce, aby se vyjádřilo ke konání, či nekonání místního referenda ve věci výstavby větrné elektrárny ve Výprachticích. Výzvu těchto 28 občanů posoudíme na nejbližším zasedání zastupitelstva obce. V dané souvislosti bude nutné posoudit, zda v uvedené věci

**JARO JE JIŽ OPAVĚ TADY,
NOVÉ SE DERE K ŽIVOTU POD OCHRANOU STARÉHO**

začátek května 2006

foto: Marie Kaňková

je možné vůbec referendum konat. V tomto případě, jako nakonec i v případě všech staveb, otázka jejich povolení spadá výhradně do pravomoci stavebního úřadu. Bude tedy vhodné ponechat rozhodnutí na té instituci, která je k uvedenému kompetentní. Obec se ke stavbě samozřejmě vyjádří a její stanovisko bude vycházet z převažujícího názoru Vás všech.

K věci je nutné dále podotknout, že v případě výstavby větrné elektrárny může obec získat finanční prostředky, kterých není nikdy málo. Každý z Vás to nakonec dobře ví ze svých vlastních zkušeností. Obec potřebuje opravit obecní cesty, potřebuje koupit lepší traktor se sněžnou frézou, potřebuje investovat do oprav osvětlení, do oprav budov a do dalších potřebných věcí. Vyjádření nás zastupitelů nebude určitě jednoduché. Ať se k věci vyjádříme jakkoliv, nebude to pro některé z Vás vyjádření, které byste byli ochotni akceptovat. Pokud tedy máte někdo na celou věc nějaký názor, potřebujeme jej znát do termínu vydání usnesení zastupitelstva, které z uvedeného důvodu odložíme až na konec června. Den 13. květen 2006 byl ve znamení úklidu obce a okolí. Úklid uspořádala obec Výprachtice ve spolupráci se Základní školou Jindřicha Pravečka Výprachtice a Dětským domovem v Horní Čermné. Tentokrát byl středem pozornosti nepořádek v lese okolo silnic z Výprachtic na Nepomuky a na Bystřec. Ten zde zanechávají neukáznění jedinci, kteří se snaží takto jednoduše zbavit nepohodlného odpadu. Nejhorší situace byla ve směru na Bystřec, kde se říká „V Tiscích“.

(Pokračování na straně 2.)

Zprávy z radnice

(Pokračování ze strany 1.)

Tam děti z výprachtické základní školy, které se akce v hojném počtu zúčastnily, s překvapením zjistily, že se tam povalují pneumatiky, našly se takové kuriozity jako televize nebo použité dětské pleny a mnohé další harampádí. Svoz sebraného materiálu si vzala na starost obec. Mimo ředitele základní školy pana Petra Fiebigera se akce zúčastnily učitelky paní Langerová, paní Smejkalová a paní Dajčová a pan učitel Formánek. Všichni, včetně dětí, byli velmi rozladěni množstvím nashromážděného odpadu, který byl nalezen v lesích okolo komunikace. Učitelé vyjádřili politování nad tím, že za nepořádné občany (nejedná se zřejmě o občany naší obce) sbírají odpad děti, kterým by měli jít právě dospělí příkladem. Necelé tři hodiny stačily na to, aby se naplnil celý traktorový vlek i větší přívěs. Všem zúčastněným vyslovujeme veliké poděkování. Přišlo více než 80 pomocníků. Při úklidu lesa pomohly rovněž děti z Dětského domova v Horní Čermné se svými vychovatelkami. Nechyběli ani dobrovolníci z řad občanů, přičemž nejstarší účastnicí byla paní Jiřina Pfeiferová (72 let). S dopravou všech zúčastněných pomohli místní hasiči.

Pro všechny brigádníky byl připraven na závěr chutný oběd. Vyvrcholením dne se stala diskotéka, která je jednou z prvních akcí připravených v souvislosti s oslavami 100. výročí Výprachtické obecné a měšťanské školy. Nad akcí převzal záštitu pan radní Ing. Petr Šilar, který přislíbil obci příspěvek na likvidaci nasbíraných odpadů.

V měsíci květnu proběhly dále oslavy 61. výročí osvobození naší republiky a Koburská pouť. Starosta obce se v den konání oslav osvobození republiky, tj. dne 8. května, zúčastnil presentace projektu, který je nazván „Východní Čechy na pomezí Moravy“. Cílem projektu je získat prostředky z EU na zlepšení podmínek pro sport a turistiku ve Výprachticích. Jednalo se o celodenní akci s předpokládaným ukončením do 20.00 hod. Náklady tohoto projektu činí cca 2 ml. Kč. Pro Výprachtice se počítá s částkou přibližně 50 mil. Kč.

Dne 20. května 2006 oslavila naše Základní škola Jindřicha Pravečka 100. výročí od otevření obecné a měšťanské školy ve Výprachticích. Všem, kteří jste přispěli svou pomocí, darem apod. ke konání této významné akce, upřímně děkujeme.

Zastupitelstvo obce Výprachtice

SPOZ oznamuje

*8 vatek horejším létam hodno
 sluníčka nejen nad hlavou,
 ale i v duši...*

V červnu budou oslavovat

Jana Pfeiferová	Výprachtice 319	50 let
Jan Macháček	Výprachtice 14	60 let

V červenci budou oslavovat

Václav Janků	Výprachtice 210	65 let
Marie Hanzlíčková	Výprachtice 405	70 let
Jan Vogel	Valteřice 6	70 let

Vítejte mezi námi

8. dubna 2006 se narodil
Lukáš Hanzlíček
 Výprachtice 405

3. května 2006 se narodila
Valentýna Šebrlová
 Výprachtice 384

KULTURNÍ AKCE V JABLONNÉM NAD ORLICÍ

KINO

- 8. června** - čtvrtek v 19³⁰ hod.
GEJŠA
 film USA - přístupný od 12 let
- 12. června** - pondělí v 19³⁰ hod.
V JAKO VENDETA
 film USA/SRN - přístupný od 12 let
- 15. června** - čtvrtek v 19³⁰ hod.
HOSTEL
 film USA - přístupný od 18 let
- 19. června** - pondělí v 19³⁰ hod.
ÚČASTNÍCI ZÁJEZDU
 film ČR - mládeži přístupný
- 22. června** - čtvrtek v 19³⁰ hod.
MISSION: IMPOSSIBLE III
 film USA - přístupný od 12 let
- 26. června** - pondělí v 19³⁰ hod.
ŽENA MÉHO MUŽE
 film Francie - přístupný od 15 let
- 30. června** - pátek v 19³⁰ hod.
INDIÁN A SESTRÍČKA
 film ČR - mládeži přístupný

TÁNEC

- 2. června** - pátek v 18⁰⁰ hod.
V RYTMU TANCE
 taneční odbor ZUŠ
 sál kina

POŽÁRNÍ SPORT

- 3. června** - sobota v 09⁰⁰ hod.
**OKRESNÍ KOLO
 V POŽÁRNÍM SPORTU**
 na stadionu

HUDBA

4. června - neděle v 19⁰⁰ hod.
VARHANNÍ KONCERT
 kostel sv. Bartoloměje

9.-11. června - pátek až neděle
JABLONSKÝ MEDVÍDEK
 XII. ročník folkového festivalu
 areál koupaliště

23. června - pátek v 19⁰⁰ hod.
NA TÝ LOUCE ZELENÝ
 opereta
 v podání DS-Kolár Letohrad
 sál kina

28. června - středa v 17⁰⁰ hod.
HRAJE A ZPÍVÁ CELÁ RODINA
 ZUŠ na sále kina

29. června - čtvrtek v 19⁰⁰ hod.
GALAKONCERT - JABLOŇKA
 Podorlický dětský pěvecký sbor

VÝSTAVA

25. června - neděle v 15⁰⁰ hod.
KERAMIKA - Silvie Bednářová
DAMASCENSKÁ OCEL - Marcel Bednár
 v Kulturním a informačním centru
 do 27. srpna 2006

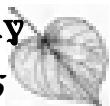
NE **4. června od 13¹⁵ hodin**
 lanškrounský zámek

**29. ročník festivalu dechové hudby
 PRAVEČKŮV LANŠKROUN**

PÁ **23. června od 10⁰⁰ hodin**
 lanškrounský zámek

OZVĚNÝ FOLKLORU

vystoupení účastníků
 Čermenských folklorních slavností
 určeno pro ZŠ a SŠ

Zprávy z kraje**NAŘIZENÍ KOMISE EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ
ČÍSLO 21/2004**

Obecní úřad obdržel od člena Rady Pardubického kraje pana Petra Šilara dopis, který se týká „Nařízení Komise Evropského společenství“ č. 21/2004. Podstatnou část dopisu otiskujeme.

V rámci sjednocování legislativy zemí Evropského společenství vstoupilo v platnost dnem 9. 7. 2005 „Nařízení Komise Evropského společenství“ č. 21/2004. Z uvedeného vyplývá, že od 9. 7. 2005 povinnosti týkající se označování a evidence ovcí a koz stanovené zákonem č. 154/2000 Sb. (Plemenářský zákon), a jeho prováděcími předpisy platí pro všechny jejich chovatele bez rozdílu, kolik těchto zvířat daný chovatel chová.

K tomuto opatření přistoupila Komise ES po zkušenostech z některých zemí ES, kdy při eliminaci nákazy BSE (nemoc šílených krav) a klusavky ovcí došlo ke zbytečné likvidaci celých chovů z důvodu nedostatečné evidence nezdokladovaného pohybu zvířat mezi chovateli. Znamená to tedy, že povinnost zaregistrovat svoje hospodářství u pověřené osoby, zajistit označení zvířat, vést vlastní evidenci a předávat údaje pověřené osobě (do ústřední evidence) platí i pro chovatele pouze jedné ovce či kozy.

Pověřeným orgánem je Českomoravská společnost chovatelů, a.s. (ČMSCH). Ten, jako orgán pověřený vedením ústřední evidence, chovateli přidělí pro každé jeho hospodářství registrační číslo platné v rámci celé republiky. Tato registrace se provádí na základě vyhlášky č. 136/2004 Sb. formou vyplnění a předání „Registračního lístku“, který chovatel obdrží buď přímo na adrese ČMSCH, nebo u kontaktního pracoviště ČMSCH v Hradci Králové, případně na webové stránce www.cmsch.cz.

Adresa ČMSCH:

Českomoravská společnost chovatelů, a.s. útvar ústřední evidence
252 09 Hradištko pod Medníkem
zodpovědný pracovník: pí Klímová,
tel.: 257 896 284, fax: 257 840 491

Adresa kontaktního pracoviště ČMSCH:

Chovservis, a.s. Zemědělská 897
500 03 Hradec Králové
zodpovědný pracovník: pí Knajflová,
tel.: 495 404 157, mobil 724 171 227

**SVAZ CHOVATELŮ OVCÍ A KOZ ČESKÉ REPUBLIKY
Sdružení SCHOK Pardubického kraje**

Zájmovým sdružením chovatelů ovcí a koz je Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR se sídlem v Brně (SCHOK v ČR), který zajišťuje vedle praktické šlechtitelské práce a vedení Plemenných knih ovcí a koz i osvětovou a poradenskou činnost. Dále spolupracuje s Ministerstvem zemědělství ČR na rozdělování podpor pro chovatele ovcí a koz vyplývajících z jednotlivých dotačních titulů. SCHOK v ČR Vám pomůže zprostředkovat odbyt produktů z vašich chovů (maso, vlna) i nákup chovného materiálu prostřednictvím své odbytové organizace OVEKO, a.s.

SCHOK v ČR vydává odborný časopis Zpravodaj, který vychází čtvrtletně. Vedle odborných článků chovatelské a veterinární problematiky aktuálně informuje chovatele o odbytu, nákupních trzích, výstavách a dalších chovatelských akcích.

Adresa SCHOK v ČR: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR
Palackého 1- 3, P. O. BOX 119 612 00 Brno
tel./fax: 541 243 481 e.mail: schok@schok.cz

V Pardubickém kraji působí Krajské sdružení SCHOK v ČR, kde můžete získat konkrétní informace o poslání, působení a podmínkách členství.

Kontaktními osobami v jednotlivých okresech jsou:

Okres Chrudim

Michaela Kvisová, mobil 777 664 636,
e.mail - michaelakvis@atlas.cz

Okres Pardubice

Ing. František Hovorka, tel. 466 260 674, mobil 603 840 387,
e.mail - iitkabuhrova@seznam.cz

Okres Svitavy

Ladislav Palka, mobil 603 749 699

Okres Ústí nad Orlicí

Jiří Makalouš, tel. 465 629 109, mobil 603 220 188

SCHOK v ČR Pardubického kraje
Ing. František Hovorka, předseda

ČLENSTVÍ VE SVAZU CHOVATELŮ OVCÍ A KOZ V ČR

Vážení chovatelé,
dovolujeme si Vám, jako chovatelům ovcí nebo koz, nabídnout členství v našem Svazu.

Svaz zajišťuje vedle praktické šlechtitelské práce a vedení plemenných knih ovcí i osvětovou a poradenskou činnost, bude od počátku roku 2006 přidělovat ušní známky pro ovce pro zaváděnou ústřední evidenci hospodářských zvířat a spolupracuje s Ministerstvem zemědělství na rozdělování podpor pro chovatele ovcí a koz. Nabízíme Vám, v rámci členského příspěvku, Zpravodaj, který vychází čtvrtletně a vedle odborných článků chovatelské a veterinární tematiky aktuálně informuje chovatele o odbytu, nákupních trzích, výstavách a dalších chovatelských akcích. Dále můžete získat slevy na akcích pořádaných Svazem např. na školeních a konferencích, odborných zájezdech apod. Svaz Vám pomůže zprostředkovat odbyt Vašich produktů, zejména jatečných jehňat a kůzlat a nákup chovného materiálu prostřednictvím odbytových organizací OVEKO a. s. a družstva ROMNEY.

Do Svazu se mohou přihlásit všichni, kteří souhlasí s jeho zaměřením a činností, jsou chovatelé nebo příznivci chovu ovcí a koz. Členy mohou být fyzické i právnické osoby, naše i zahraniční. Výše ročního členského příspěvku podle rozhodnutí představenstva Svazu z 12. 12. 2000 činí 300 Kč bez ohledu na postavení člena a množství chovaných zvířat. Pokud se chcete stát členy našeho Svazu, kontaktujte nás na níže uvedené adrese, případně se informujte na adrese kontaktní osoby ve vašem okrese.

Kontakt:

Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

Palackého 1- 3, P. O. BOX 119 612 00 Brno
tel./fax: 541 243 481 e.mail: schok@schok.cz
<http://www.schok.cz>

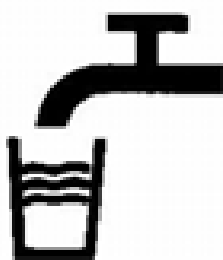
Zprávy, informace, sdělení**OBECNÍ ÚŘAD OZNAMUJE**

Oznamujeme občanům, že u Základní školy Jindřicha Pra-
 večka ve Výprachticích bude ve dnech

7. až 20. června 2006

přistaven kontejner na sběr papíru (noviny, časopisy, letáky,
 kartony...). Papír nesmí být mastný a musí být svázan do ba-
 líků o maximální hmotnosti 10 kg. **Balíky ani nesvázaný pa-
 pír nedávejte do plastových pytlů!**

**ZÁLOHU NA VODNÉ
 A STOČNÉ PRO
 ROK 2006
 MOHOU ODBĚRATELÉ
 VODY Z OBECNÍHO
 VODOVODU PLATIT
 V POKLADNĚ OBECNÍHO ÚŘADU OD**

1. ČERVNA 2006!

**cena vodného
 9,- Kč/m³**

**cena stočného
 21,- Kč/m³**

MATEŘSKÁ ŠKOLA OZNAMUJE

Vedení Mateřské školy oznamuje rodičům,
 že škola bude v době
od 17. července do 13. srpna 2006
 uzavřena.

Marie Hejlová, ředitelka MŠ

OZNÁMENÍ

MUDr. Karel Červinka z důvodu čerpání dovolené
 neordinuje od **1. do 31. července 2006.**

Po dobu nepřítomnosti zastupuje **MUDr. Jiří Doleček.**

ORDINAČNÍ HODINY

	VÝPRAHTICE	BYSTŘEC
PO	13.00 - 15.00	
ÚT		07.00 - 09.00
ST	07.00 - 09.00	
ČT		13.00 - 15.00
PÁ	13.00 - 15.00	

Návštěvy hlaste přímo v ordinacích nebo na SAL Lanškroun

☎ 465 321 029

**SOKOLSKÉ SLAVNOSTI 2006
 V AREÁLU
 TJ SOKOL YPRAHTICE**

Sobota 1. července ve 20.00 hodin

LETNÍ SPORTOVNÍ KARNEVAL

Již tradičně hraje kapela
MENHET

Neděle 2. července ve 14.00 hodin

ZÁBAVNÉ ODPOLEDNE

se soutěžemi a zábavou
 pro děti i dospělé

**Občerstvení v pevném i kapalném skupenství
 v dostatečném množství po oba dny zajištěno!**

Sobota 15. července v 08.00 hodin

LETNÍ VOLEJBALOVÝ TURNAJ

Přijďte podpořit dobré sportovní výkony,
 občerstvení pro vyčerpané fanoušky
 za minimální ceny!

REDAKČNÍ OZNÁMENÍ

**REDAKCE VÝPRAHTICKÝCH NOVIN OZNAMUJE
 P.T. ČTENÁŘŮM,**

**ŽE V ČERVNU VÁŠ OBLÍBENÝ LIST NEVYJDE.
 VÝPRAHTICKÉ NOVINY SE OBJEVÍ VE VAŠICH
 DOMÁCNOSTECH OPĚT V ČERVENCÍ.**

UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA VN BUDE 15. ČERVENCE 2006.

**REDAKCE SE ZÁROVEŇ OMLOUVÁ ČTENÁŘŮM
 ZA ŠPATNĚ UVEDENÉ DATUM POD OBRÁZKEM
 NA STRANĚ 6 VÝPRAHTICKÝCH NOVIN ČÍSLO 4/2006.
 SNÍMEK BYL POŘÍZEN O MĚSÍC DŘÍVE,
 TEDY 26. BŘEZNA 2006.**

**VŠEM ČTENÁŘŮM PŘEJE REDAKCE PŘÍJEMNĚ PROŽITOU
 DOVOLENOU S DOSTATKEM SLUNÍČKA A PĚKNÝCH ZÁŽITKŮ,
 DĚTEM PAK PRÁZDNINY PLNĚ DOBRODRUŽSTVÍ,
 KOUPÁNÍ A VÝLETŮ.**

Zpráva z poštovní schránky

MOJE MALÁ PŘIPOMÍNKA K VÝROČÍ ZALOŽENÍ VÝPRAČTICKÉ ŠKOLY

Skoro bych mohla začít jako klasik. „Dávno, dávno tomu, co jsem se dívala...“, ale tak smutné by to rozhodně být nemělo. Chtěla bych jen zavzpomínat na výprachtickou školu z jiného úhlu, ne tak oficiálně jako při nedávném výročí. Chtěla bych zavzpomínat na všechny lidičky, bez jejichž práce by škola nebyla úplná. Vlastně, nemohla by být vůbec. Na školníky, paní uklízečky, na kuchařky a jejich pomocnice, protože mám dojem, že tato práce nebyla a stále není doceňována. Vždyť co se jen pan školník Macek a po něm pan školník Mareš nanosili uhlí a dříví každý zimní den po celé budově, nehledě na ostatní práce. Co se paní Marešová nauklízela tříd, co umyla oken! A školní kuchyně? Vždyť vedle sborovny to bylo srdce školy, zvláště za působení paní Dreslerové. Tehdy tam také pracovala přívětivá paní Stejskalová. A kdože byl ten chlapeček v kratazech,

co tam chodil za maminkou a loudil korunky na nanuka? Správně, náš pan starosta. Paní Dreslerová byla jedinečná. Její „Počkej klučku, hned řeknu mámě, žes zas nic nesněd!“, na to se nedá zapomenout.

Jistě, předem se omlouvám, že nevzpomenu na všechny, kdo se o provoz školy starali, promiňte mi to a kdo si pamatujete víc, také napište, určitě to bude zajímavá stránka VN, vždyť oslavy založení školy nemusí skončit 20. května 2006. Vzpomínáte například na školní dvorek před přestavbou? Byly tam kůlny na dříví, zadní vchody do budovy a hlavně, školníkovi krocani. Byl to skutečný trest, přijít pozdě do školy a muset zadním vchodem. Krocani hudovali, opozdílci vrískali strachy..., už jsem zase jinde.

Takže, díky vám všem, kdo udržujete naši školu v chodu, i když jste nikdy nebyli na žádné školní památeční fotografii.

Marie Beranová
Ivana Vernerová

Zprávy o větru

VĚTRNÉ ELEKTRÁRNY – CHLOUBA NEBO POHROMA?

Veřejné diskuse o větrných elektrárnách, které by měly probíhat ve sdělovacích prostředcích za účasti fundovaných odborníků a s využitím potvrzených argumentů a názorných příkladů, probíhají v malých sálech malých obcí, které se dozvěděly, že nějaké neznámé a dokonce cizí firmy uvažují o výstavbě větrných elektráren právě za jejich humny. Náš stát se sice v rámci Evropské unie zavázal, že do roku 2010 bude celých 8% u nás spotřebované elektrické energie pocházet z alternativních zdrojů, ale lidem se nic neříká. Současně se náš stát zavázal, že nejpozději od 1. ledna 2008 bude u nás zavedena ekologická daňová reforma, podle které by měla být prostřednictvím spotřební daně zdaněna elektřina podle zdroje, z něhož pochází. Logicky by se tudíž dalo předpokládat, že především státní sdělovací prostředky o těchto státních závazcích nebudou mlčet, že budou vysvětlovat a názorně ukazovat, co jsou to alternativní zdroje energie, jaké jsou současné možnosti jejich využívání ve světě, jaké jsou jejich výhody i nevýhody. Podobně jako před několika lety dokázala česká masmédiá za naše peníze vyplodit zcela absurdní a jednostrannou kampaň na podporu vstupu do Evropské unie, při níž se jen vychalovaly vymyšlené klady a zásadně se zamlčovala četná negativa, dokazují nyní naše masmédiá opět za naše peníze zamlčovat: nejen podrobnosti o státních závazcích a reálném zdražení surovin a energií prostřednictvím ekologické daně, ale i základní informace o alternativních zdrojích energie, o nutnosti a způsobech jejich využívání.

Větrné elektrárny, které jsou vedle vodních elektráren a spalování biomasy jedním z hlavních alternativních zdrojů elektrické energie, mají řadu výhod i nevýhod. Samozřejmě někdo řekne, že se mu líbí, jiný bude skálopevně tvrdit, že se mu nelíbí. Pokud ovšem bude každý o větrných elektrárnách vědět alespoň ty základní údaje, pokud je viděl, pohyboval se pod nimi a mluvil s lidmi, co pod nimi žijí a hospodaří, bude to jeho konkrétními zkušenostmi podložený názor. Pokud ovšem o nich nic neví, nikdy je neviděl a jen kdesi o nich něco slyšel bůhví od koho, potom by měl s jasným a rozhodným názorem raději chvíli počkat.

Hlavní výhrady proti větrným elektrárnám jsou následující: hlukost provozu, stroboskopický efekt, rušení příjmu rádia, televize a mobilních telefonů, narušování krajinného rázu, ohrožování přírody, především ptáků, drahý provoz, nákladná likvidace, dotovaná energie, nedostatečné využití — málo větrů atd. Protože jsem pro řadu připravovaných větrných farem v Nížkém Jeseníku zpracovával biologické hodnocení a podklady pro posudky EIA (po-

suzování vlivů na životní prostředí), viděl jsem více větrníků v provozu a měl bych o nich něco vědět. Pokusím se proto stručně některé z těchto argumentů upřesnit a nepředpojatě vysvětlit:

Provoz větrných elektráren je skutečně spojen s určitou hlukostí, která je u různých typů strojů různá. Kromě svištění vrtule ve větru se jedná i o konstantní hučivý zvuk rotoru. Moderní velké větrníky, které se točí pomalu, vydávají mnohem méně hluku než zastaralé typy. Německý spolkový zdravotní úřad průzkumem pod provozovanými větrníky prokázal, že se v žádném případě nejedná o zdraví škodlivé zvuky nízké nebo naopak vysoké frekvence. Součástí posudku vlivů na životní prostředí, který se pro každou jednotlivou větrnou elektrárnu a tím pádem i pro větrnou farmu s více větrníky před započítáním stavby dělá, je podrobná hluková mapa, která přesně ukáže, kolik decibelů bude v kterém místě a podle platných norem nedovolí stavby těch větrníků, které by přísné hlukové normy překračovaly. Důležitá je i skutečnost, že se ve větrných farmách s více větrníky hluk jednotlivých turbin nesčítá, stupnice hluku je totiž logaritmická.

Stroboskopickým efektem je nazýván kmitající stín otáčejících se lopatek. Především při nízké položeném slunci v prostoru stínu za elektrárnou může být tento efekt patrný a pro mnohé nepříjemný. U pomalu rotujících moderních větrníků je tento negativní jev nepatrný, při výběru lokalit pro větrníky je však nutné s tímto efektem počítat.

K rušení rádiových vln rotory větrníků nedochází, příjem rozhlasu, televize nebo mobilních telefonů by mohl být ovlivněn pouze přímým stínem stožáru, podobně jako jiné stavby stejných dimenzí, třeba továrních komínů.

Narušování rázu krajiny je v kulturní krajině, která je po řadu staletí obhospodařována, osídlena, protkána sítěmi komunikací, elektrovodů a mnoha dalších lidských výtvarů, často diskutabilní a může být výrazně ovlivněno subjektivními pocity lidí různých skupin a různého přesvědčení. Jisté je, že i menší větrné elektrárny, natožpak ty velké, nejsou rozhodně nenápadné, že jsou vidět ze vzdálenosti mnoha kilometrů a že charakter krajiny výrazně ovlivní. I na to povinně zpracovávané posudky pamatují, i tento aspekt se podrobně a odborně hodnotí. A neméně důležitý je i převládající názor občanů.

Přímé ohrožování přírody větrnými elektrárnami, jejich výstavbou, provozem a případnou likvidací po dožití, je minimální. Není správné zamlčovat, že občas dojde ke střetu letícího ptáka s točící se vrtulí elektrárny. Podrobné studie, které se tímto problémem

(Pokračování na straně 6.)

Zprávy o větru*(Pokračování ze strany 5.)*

např. v Anglii zabývaly, dokázaly, že procento usmrčených ptáků je minimální. Důležité je, aby větrné farmy nestály přímo na trasách pravidelných ptačích tahů. Rušení a plašení zvěře je výmysl, dobytek se klidně pod větrnými elektrárnami pase, lesní zvěř si na větrníky rychle zvykne. To potvrzují mnohaleté zkušenosti zemědělců i myslivců z lokalit, kde větrníky a větrné farmy fungují.

Právě vzhledem k přírodě a přírodním hodnotám jsou větrné elektrárny důležitou alternativou. Přírodu u nás na velkých územích výrazně zničily především tepelné elektrárny, a to nejen imisemi oxidů síry, ale i devastací velkých území povrchovou těžbou hnědého uhlí. Právě v Hrubém Jeseníku jsme v osmdesátých letech zažívali rychlý úbytek lesů vlivem imisí především z tepelných elektráren. Krušné hory, Jizerské hory a částečně i Krkonoše byly imisemi postiženy dřív a než se elektrárny odsířily a znečištění zastavilo, byly postiženy více než Jeseníky.

S tepelnými i atomovými elektrárnami nepřímo souvisí i cena elektrické energie vyráběné větrnými elektrárnami: v současnosti je u nás výroba elektřiny větrnými elektrárnami skutečně asi třikrát dražší než výroba tepelnými nebo atomovými elektrárnami. Výkupní cena větrné elektřiny je 2,70 Kč za kWh, z tepelné nebo atomové elektrárny je vykupována za 0,90 Kč. Do skutečné ceny ovšem není započítána cena krajiny zdevastované těžbou uhlí, cena lesů zlikvidovaných imisemi, u jaderných elektráren pak především cena dlouhodobého uskladnění jaderného odpadu a nemožnost likvidace betonového kolosu. Naopak likvidace velké větrné elektrárny, jejíž stavba stála cca 30 milionů, nepřesáhne 1 milion, je snadná a dokonalá a zaplatí se cenou šrotu. Proto jsou nyní větrné elektrárny státem dotovány a podporovány, i když

kvůli Temelinu má naše republika momentálně elektřiny nadbytek.

Častým argumentem proti větrným elektrárnám je jejich napojení do rozvodné sítě. Proč by neměly dodávat elektřinu do nejbližší obce, kterou hyzdí a která je trpí? Na tuto otázku je snadná odpověď: teprve propojením do sítě jsou větrné elektrárny, které nemohou vyrábět elektřinu nonstop, ale jen za většího větru, efektivní; kdyby vyráběly jen pro nejbližší okolí, pak by se tam při bezvětrí nesvítilo.

Protože se letos začalo uvažovat také o větrném parku v blízkosti Světlé Hory a proběhla první veřejná diskuse, považoval jsem za důležité vyjádřit se k větrným elektrárnám jako ekolog: rozhodně nejsou ideální ani krásné, ale z ekologického hlediska představují pro přírodu, krajinu i lidskou společnost nesrovnatelně menší krátkodobé i dlouhodobé negativní efekty než tepelné nebo jaderné elektrárny. Proto se domnívám, že je nutné najít místa, kde je možné jednotlivé větrníky i větrné farmy v naší republice stavět. V sousedním Německu i v Rakousku jich už postavili mnoho.

RNDr. Leo Bureš, Podlesí

RNDr. Leo Bureš, firma Bureš-Ekoservis zpracovává různé studie, projekty a expertízy pro ministerstvo životního prostředí, pro krajské, okresní a městské úřady, pro ochránáře a různé firmy v okresech Bruntál, Opava, Šumperk, Vsetín, Jeseník a Ústí nad Orlicí. Současně provádí biotechnické záahy v přírodě, především v chráněných územích.

*Článek pro VN zajistil Jiří Katzer, Koburk***ANKETA NEBO REFERENDUM**

Bez nadsázky lze říci, že poslední měsíce, po prvním zveřejnění záměru postavit v katastru obce Výprachtice větrnou elektrárnu (dále VE), se vedou mezi občany, členy Zastupitelstva obce (dále ZO) apod. mnohdy i živé diskuse na téma „povolit, nepovolit“ tuto výstavbu. Učinit správné rozhodnutí není proto i pro ZO jednoduché. K tomu je však potřeba v prvé řadě získat pravdivé a hlavně nezkrácené informace. ZO se proto snaží znát i názor občanů naší obce na tuto problematiku, což je v podstatě správné.

Nemíním však v tomto příspěvku diskutovat o výhodách či nevýhodách zamýšleného projektu pro naši obec. Chci se však jako občan ohradit proti způsobu, jakým ZO provádí mezi občany různé akce, např. internetové a anketní hlasování za účelem získání názoru občanů k této problematice. Jsou to však doposud hlavně akce špatně organizované a nedemokratické a tím bez řádného objektivního výsledku. Chci se krátce hlavně zmínit o anketě doručené občanům minulý týden, s požadavkem vyplnění a odevzdání do pátku 2. června t. r. Pro snadnější pochopení všech souvislostí se však musím vrátit o několik týdnů zpět.

Koncem dubna t. r. byl do našich domácností doručen tiskopis s názvem ANKETA, kde měli občané mimo jiné vyslovit souhlas, či nesouhlas s výstavbou VE pro firmu ELDACO s.r.o. v obci na pozemkové parcele č. 1783/3 (návrší vlevo od silnice směrem na Bystřec). Výsledek této ankety měl sloužit při rozhodování ZO pro vydání souhlasu pro tuto výstavbu. Anketní lístky se měly do 10. května t. r. vhodit do sběrných schránek. Dalo se proto logicky předpokládat, že provedení akce a hlavně objektivita výsledku bude pro ZO velmi důležitá. Viz prohlášení starosty obce JUDr. Miroslava Stejskala na internetových stránkách obce ze dne 28. března 2006 v článku Větrná elektrárna ve Výprachticích, kde

je doslova napsáno, cituji: „Obec Výprachtice se takovéto investici nebrání, pokud s uvedeným bude souhlasit i většina občanů obce.“ Jako občan jsem však byl s vlastním provedením dodaného tiskopisu a organizací této celé akce velmi překvapen.

Na doručeném lístku nebyl např. jmenovitě vyznačen organizátor (obec), lístek nebyl označen razítkem, případně podpisem a bez jakýchkoliv ochranných prvků proti případnému zneužití. To nejhorší zjištění následovalo. Na naše popisné číslo (dvě rodiny) byl doručen pouze jeden anketní lístek (údajně i do ostatních rodin). Nepochopil jsem proto, kdo a jakým způsobem má lístek vyplnit. Zda pouze jeden příslušník rodiny (např. ten nejrychlejší), nebo za celou rodinu, nebo při více bytech za celý dům! Marně jsem přemýšlel, k čemu měla ZO tato naprosto nesmyslná výsledná čísla sloužit.

Na základě i těchto všech skutečností zaslala skupina občanů 3. května t. r. ZO žádost o projednání konání místního referenda ve věci vyjádření obce k záměru stavby větrné elektrárny společností ELDACO s.r.o. v katastrálním území Výprachtice dle § 16 odst. 2 písm. f) zákona č. 128/2000 Sb. o obcích. Takovýto podnět od občanů musí ZO projednat na svém veřejném zasedání nejpozději do 60 dnů. Doposud se však nestalo. Tuto žádost podepsalo 28 občanů Výprachtic.

Byla však vyhlášena další, již výše zmiňovaná anketa. Zvolený způsob provedení této ankety, tj. adresně s datem narození u jednotlivých občanů je postup nedemokratický a nátlakový. V důsledku bude opět zkreslený výsledek celého tohoto tak zvaného svobodného hlasování. Hlavně se však obávám, že tyto rzy osobní údaje o hlasování u jednotlivých občanů lze použít, nebo zneužít i k jiným účelům.

Ladislav Chládek

Zprávy o větru**VĚTRNÍKY ANO ČI NE**

Za redakci VN bych se chtěl čtenářům nejprve omluvit za opožděné vydání dubnového čísla. Noviny byly předány k distribuci na Obecní úřad v pátek 5. května krátce po sedmé hodině ranní. To, že ke čtenářům se dostaly až v následujícím týdnu bylo zřejmě způsobeno „nutností“ kýmsi do nich vložit „barevnou přílohu“, aniž by o tom byla redakce informována. Dotyčný neuznal ani za vhodné se pod tuto „přílohu“ podepsat - což je u některých občanů již zvykem. Tolik na vysvětlenou.

Vraťme se však k vlastním větrným elektrárnám. Na internetových stránkách obce (www.obec-vyprachtice.cz) byl 25. května uveřejněn článek pod názvem Zdroje elektrické energie v ČR, jehož autorem je pan Libor Junek, výprachtický občan. Autor tu srozumitelně a velmi odborně provedl srovnání jednotlivých zdrojů el. energie, jak tradičních, tak z oblastí obnovitelných zdrojů. Rozhodně tento článek stojí za přečtení.

Je zcela logické, že obchodník, který chce své zboží prodat, musí nějakými argumenty zákazníka přesvědčit. Jde jen o to, zda tyto argumenty jsou pravdivé, nezkrácené a zda obchodník nezamítne vady a rizika nabízeného zboží.

Také u VE nejde v současné době o nic jiného, než o obchod s velmi lukrativním zbožím. Atraktivitu tohoto zboží nezpůsobila jeho kvalita, ekologická funkce nebo významné postavení v oblasti výroby elektrické energie. Zájem o výstavbu VE je motivován zejména dotacemi a zvýhodněnou sazbou za vyrobenou kilowatthodinu. Proto se s „obchodníky s větrem“ po uzákonění zvýhodněných sazeb v loňském roce doslova roztrhl pytel. Obchodníci tohoto druhu si vydělávají provizemi, to je procentní částkou z ceny nabízeného zboží. Pohybuje-li se tato částka asi kolem 8 % a cena jedné VE činí 100 milionů korun...

To, že se opravdu nejedná ani o ekologii ani o energii, ale o peníze, lze doložit vyjádřením generálního ředitele společnosti ČEZ, Martina Romana, které bylo zveřejněno v médiích: „Stát to podporuje, takže z podnikatelského pohledu je to skvělý nápad. Ale lidé, kteří tomu rozumí, vědí, jaký je to energeticky absolutní nesmysl... Jsme v jednání o dvou větrných parcích, jeden je právě v Krušných horách.“ Vyjádřil se tak počátkem letošního roku v souvislosti s uvolněním 30 miliard korun na investice do obnovitelných zdrojů energie. K tomu účelu byla vytvořena společnost ČEZ Obnovitelné zdroje s.r.o. a v denním tisku formou inzerátu byla vypsána předběžná poptávka na nákup projektů na výstavbu VE (viz např. Orlické noviny z 28. dubna 2006). Je to zcela v souladu s výše citovaným vyjádřením generálního ředitele ČEZ - jistě se to podnikatelsky vyplatí. Náklady v konečném účtování zaplatí občan na daních a v ceně el. energie.

V týdeníku Sondy ze 4. května 2006 je uveřejněn článek „Elektrína z větru Česko nespasí“. Je tu mimo jiné uvedeno, že podle stanovených pravidel pro výrobu a výkup elektriny z obnovitelných zdrojů pro letošní rok „...například vyplývá, že roční využití výkonu větrné elektrárny při životnosti dvacet let a návratnosti investic činí pouhých 1.800 až 1.900 kilowatthodin...“. Svědčí to o tom, že provozovat takovéto zařízení na vlastní náklady bez dotací nebo jiných finančních pobídek není a ani v budoucnu rozhodně nebude ekonomické.

Není bezvýznamné si povšimnout toho, že „obchodníci s větrem“ neustále argumentují tím, že VE nehlučí, neruší TV signál, neruší mobilní telefony, nevytvářejí škodlivé exhalace, nemají vliv na životní prostředí. Nehovoří však o ekonomice provozu VE, o nestabilitě dodávané energie, o nutnosti provozu záložních zdrojů či energetické náročnosti likvidace těchto zařízení. Někdo s lehkým srdcem uvede, že likvidace VE „jejíž stavba stála cca 30 milionů, nepřesáhne 1 milion, je snadná a dokonalá a zaplatí se cenou

šrotu“. Kdo z nás ví, jaké cenové relace dopravy, pracovní síly a šrotu budou za dvacet let? A likvidace základů, které mají objem kolem 350 m³ železobetonu, nebude snadná teď ani za dvacet let. Nehledě k tomu, že jako šrot půjde tento odpad těžko zpeněžit, spíše vznikne problém kam s ním.

Globální čísla udávající množství exhalací z tepelných elektráren uváděná v „barevné příloze“ minulých VN jsou jistě ohromující. Mýlné je však tvrzení a opravdu teoretické, že tepelné elektrárny při výrobě el. energie z obnovitelných zdrojů budou produkovat o 8 % exhalací méně. Naopak, čím více bude VE, tím více tepelných elektráren jako záložních zdrojů bude muset být v provozu aby nedošlo ke kolapsu energetické soustavy. V mnoha člancích „příznivců“ VE jsou Německo a Rakousko uváděny jako vzory ve využívání větrné energie. Zkušenosti z těchto zemí však ukazují zcela něco jiného. Německo a Rakousko nedokáží ze své přílišné orientace na obnovitelné zdroje energie vyrobit elektřinu pro vlastní potřebu a stávají se dovozci. Poptávka po elektřině se v uvedených zemích zvyšuje a tak roste i cena elektřiny na tamním, resp. střeoevropském trhu a tím i ovlivňuje (zdražuje) cenu v ČR. Nesoběstačnost v energetice se asi před třemi roky vymstila Itálii, kdy při přerušení páteřního vedení 400 kV ze Švýcarska došlo k totálnímu výpadku dodávky el. energie v celé síti. V Německu se plánuje snižování dotací na VE.

Pan RNDr. Leo Bureš ve svém článku připouští určité procento úhynu ptáků zaviněné střetem s VE. Pro posouzení by bylo dobré uvést o jak velké procento a z jakého základu se jedná. Pokud je základem veškeré ptactvo, které léta po světě, je i „určité procento“ hodně. Tím se dostáváme k tomu, jaký mají VE vliv na přírodu a krajinu.

Pro někoho je krajina jako krajina. Pokud by tomu tak bylo, nevznikaly by ze zákona chráněné krajinné oblasti, přírodní parky, národní parky, neexistoval by KRNP (Krkonošský národní park), ani rozsáhlé národní parky například v Americe či jinde po celém světě. O jejich vzniku jistě rozhodují odborníci. Každý z těchto parků má jiné poslání - někde jsou chráněny ojedinělé výtvořiny přírody, jinde výskyt vzácných rostlin, které na jiných místech světa nenajdeme, v jiných přežívá posledních několik kusů zvířat či ptáků, jejichž druh hrozí vyhynutím. Jedno však mají tato chráněná území společné - zachovat pro příští generace alespoň to, co civilizace ještě nestačila zničit.

Každý jistě uzná, že v těchto územích a v jejich blízkém okolí obdobná zařízení jako jsou VE není vhodné stavět. V okolí Výprachtic již existuje jeden přírodní park Suchý vrch - Buková hora, který zahrnuje, jak sám název napovídá, oblast Suchého vrchu a Bukové hory a jižním okrajem zasahuje až ke křižovatce u školy. Připravuje se vyhlášení dalšího přírodního parku Údolí Moravské Sázavy. Ten by měl zahrnovat rozsáhlý lesní komplex po obou březích Moravské Sázavy, směrem severojižním mezi Dřevařskou výrobou pana Petra (pila) ve Výprachticích a Albrechticemi, směrem západovýchodním by sahal od Haldy až na Chudobu a k odbočce silnice na Mezilesí. Důvodem k této ochraně jsou nesporně krajinnářské hodnoty území, jednak výskyt zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin a jednak výskyt velkého množství různých druhů ptactva. Při průzkumu v uvedené oblasti, na kterém se podíleli pan František Štancl a pan Roman Chaloupek, bylo zjištěno celkem 110 druhů ptáků. Z toho 34 druhů je zvláště chráněných podle zákona. Z těchto zvláště chráněných druhů je pak 21 silně ohrožených a 13 ohrožených. Z uvedeného celkového množství druhů ve sledovaném území 86 druhů prokazatelně nebo pravděpodobně hnízdí a 18 druhů se tady vyskytuje při tahu. Mezi silně ohroženými je právě zmiňovaný čap černý.

(Pokračování na straně 8.)

Zprávy o větru

(Pokračování ze strany 7.)

Z uvedeného vyplývá, že přinejmenším asi není vhodné, aby VE stála na rozhraní dvou chráněných území, obzvláště, jsou-li zřízena zejména k ochraně ptactva. Je s podivem, že firma ELDACO s.r.o. nepovažovala za nutné si tyto podstatné informace ověřit předem, než začala jednat na Obecním úřadě ve Výprachticích. Je jisté otázkou, máme-li si vážit toho, že v našem nejbližším okolí je krajina, která si této ochrany zaslouhuje nebo je-li to překážka v další industrializaci krajiny a tedy překážka k získání dalších finančních prostředků. Tuto otázku si musí zodpovědět každý sám podle svého svědomí.

Při rozhodování zda větrníky ano či ne, je třeba se zamyslet ještě nad jednou záležitostí. Možná si pozorní čtenáři různých článků o VE všimli, že se v nich většinou nepíše o VE v jednotném čísle, ale píše se o větrných farmách. Lze reálně předpokládat, že ve Výprachticích nezůstane jen u jedné VE. Holý hřbet táhnoucí se od silnice na Bystřec směrem k Haldě a vytyčující rozvodí mezi Severním a Černým mořem, se k tomu přímo nabízí. Pokud tu bude již jedna VE stát, těžko se budou hledat argumenty proti výstavbě dalších. Pro příklad nemusíme chodit daleko. V Anenské Studánce byla povolena stavba dvou VE o výšce stožáru 60 m. Stavba by měla být realizována v tomto roce. Byla však už podána žádost na stavbu dalších čtyř VE ve stejné lokalitě.

Argumentem pro stavbu VE by rozhodně nemělo být to, že se mi líbí nebo že pokud to nebude stát za mým domem tak mi to nevadí. Také důvod, že se tím Výprachtice stanou turistickou atrakcí nemusí být zcela správný. Jsou zprávy, které říkají pravý opak - turisté v těchto lokalitách ubývá a ceny pozemků a nemovitostí klesají. Smutné bude i to, bude-li jediným argumentem k souhlasu se stavbou částka 2 miliony korun rozložená do dvaceti let. Tady bych chtěl zmínit vyjádření starosty jedné obce na Lounsku, které bylo odvysíláno počátkem května v rozhlasu na stanici Ra-

diožurnálu. Odmítl nabízenou finanční částku za 18 VE, které v katastru jejich obce měly být postaveny. Odůvodnil to tím, že znehodnocení krajiny a ztráta turistické atraktivity za tuto částku nestojí. Před takovým postojem je třeba smeknout.

Rozhodování zastupitelstva, pokud bude bráno vážně a zodpovědně, nebude lehké. Nejsm si jist, zda k tomu napomohou tři nepovedené ankety. Nikde nebyla zveřejněna pravidla, podle kterých se budou ankety vyhodnocovat a která z nich vlastně bude nakonec směrodatná pro rozhodování zastupitelstva. Spravedlivé v tomto případě je referendum, které vyplývá ze zákona, je anonymní a předem jsou stanovena pravidla, kdy je jeho výsledek platný, hlasy pro a proti sčítá nezávislá komise. Argument, že referendum je finančně nákladné, nelze přijmout. Referendum je možné spojit s oficiálními volbami a protože komunální volby jsou téměř za dveřmi, je možnost uskutečnění referenda o stavbě VE zcela reálná. Rozhodně v tomto případě není kam spěchat, poučíme-li se zkušenostmi z jiných míst, kde se větrné farmy staly ekologickou a energetickou pastí. Za zamýšlení stojí i to, zda by nebylo vhodné, vzhledem k rychle se blíjícímu konci volebního období obecního zastupitelstva, přenechat rozhodnutí o této stavbě zastupitelstvu novému. To bude chtít použít případně získané finance na něco jiného než je nový traktor či sněhová fréza nebo třeba usoudí, že hodnota krajiny v okolí Výprachtic se nedá dvěma miliony zaplatit.

Jan Kaňka, Výprachtice 56

Informace o článku Zdroje elektrické energie v ČR a některé jeho části byly použity se souhlasem autora pana Libora Junka.

Údaje o navrhovaném přírodním parku Údolí Moravské Sázavy a stavbě VE v Anenské Studánce byly získány při osobní návštěvě na odboru životního prostředí Městského úřadu v Lanškrouně.

Zpráva o volbách

VÝSLEDKY VOLEB DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČR, KONANÝCH VE VOLEBNÍM OKRSKU VÝPRACTICE VE DNECH 2. A 3. ČERVNA 2006

POČET ZAPSANÝCH OSOB DO SEZNAMU VOLIČŮ	745
POČET ZÚČASTNĚNÝCH VOLIČŮ	549
POČET PLATNÝCH HLASŮ	547
ÚČAST VOLIČŮ	73,7 %

ČÍS. STRANY	NÁZEV STRANY	POČET HLASŮ
1	STRANA ZDRAVÉHO ROZUMU	1
5	PRÁVO A SPRÁVEDLNOST	5
6	NEZÁVISLÍ	7
8	KORUNA ČESKÁ	1
9	OBČANSKÁ DEMOKRATICKÁ STRANA	107
10	ČESKÁ STRANA SOCIÁLNĚ DEMOKRATICKÁ	276
11	SNK EVROPŠTÍ DEMOKRATÉ	7
18	STRANA ZELENÝCH	25
20	KOMUNISTICKÁ STRANA ČECH A MORAVY	34
24	KŘESŤANSKÁ A DEMOKRATICKÁ UNIE - ČESKOSLOVENSKÁ STRANA LIDOVÁ	84

Zprávy o tom, jak bylo

DUBEN 2006

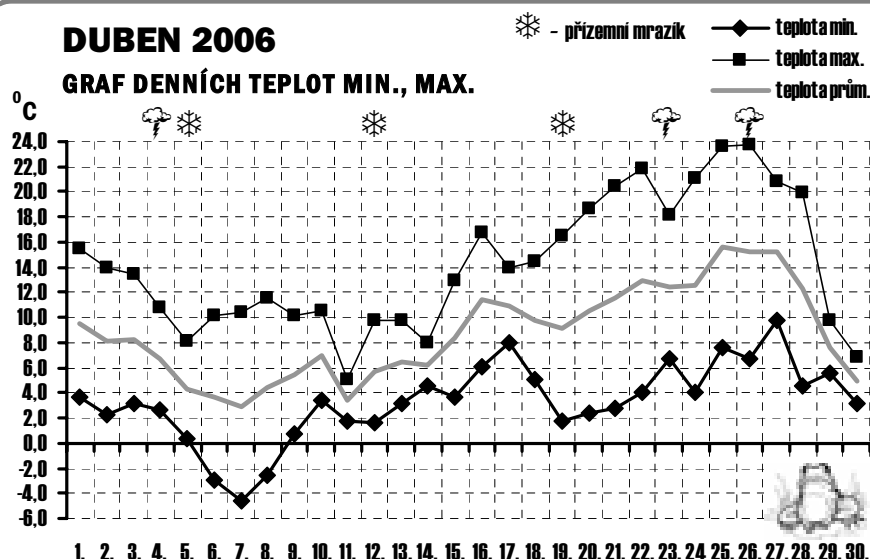
NEJNIŽŠÍ TEPLOTA (07.04.)	-4,6 °C
NEJVYŠŠÍ TEPLOTA (26.04.)	+23,8 °C
PRŮMĚRNÁ TEPLOTA MĚSÍCE	+8,8 °C
průměrná minimální teplota	+3,3 °C
průměrná maximální teplota	+14,2 °C
teplotní rozdíl min. - max.	28,4 °C

Duben začal opravdu aprílovým počasím. Oblačné až polojasné počasí se značně proměnlivou oblačností, dešťové i sněhové přeháňky, zvýšené stavy vody v potoce, místy voda mimo koryto, zátopy po celé ČR, SR a střední Evropě, ranní mrazíky, bouřka (04.04.), na loukách a severních stránkách zbytky sněhu, 07. a 08.04. slunečné dny - taková byla 1. dekáda měsíce.

2. dekáda nebyla lepší, jen se postupně pozvolna oteplevalo. Převážně zataženo, dešťové přeháňky a mrholení občas ještě se sněhem, 12. a 19.04. přízemní mrazík. 20.04. polojasný a teplý den, sníh už zcela zmizel.

DUBEN 2006

GRAF DENNÍCH TEPLOT MIN., MAX.

Ve 3. dekádě vzestup max. teplot, spíše polojasno avšak se značně proměnlivou oblačností, 23. a 26. bouřky s deštěm. Od 28. značný pokles teploty, poslední dva dny zcela zataženo a dešť po celý den. Sníh odešel nad očekávání rychle, zato příchod jara byl poněkud nesmělý, dalo by se říci chaotický, aprílové počasí vydrželo po celý měsíc.

KVĚTEN 2006

NEJNIŽŠÍ TEPLOTA (11.05.)	+2,5 °C
NEJVYŠŠÍ TEPLOTA (16.05.)	+23,2 °C
PRŮMĚRNÁ TEPLOTA MĚSÍCE	+12,7 °C
průměrná minimální teplota	+7,2 °C
průměrná maximální teplota	+18,2 °C
teplotní rozdíl min. - max.	20,7 °C

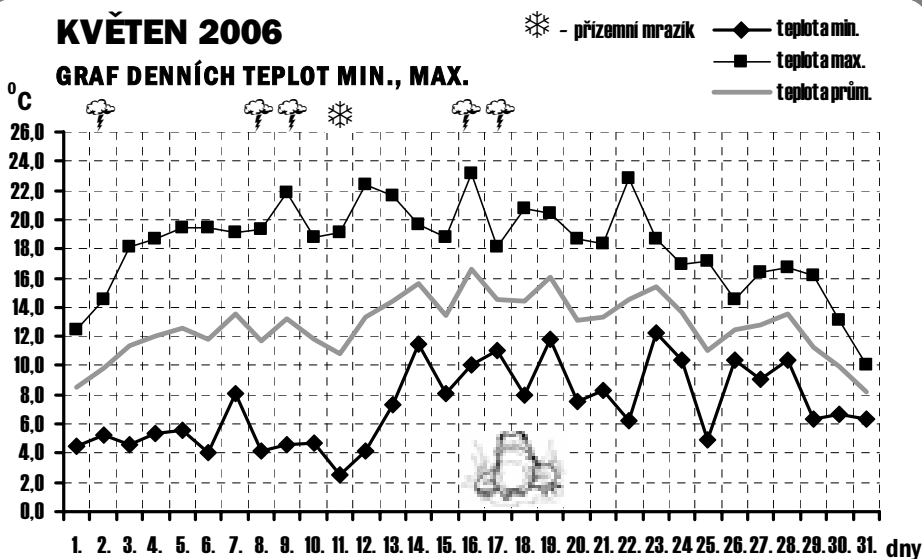
Květen zahájil příjemnějším počasím. Převážně polojasno se značně proměnlivou oblačností, 02., 08. a 09. vzdálené bouřky, občas slabé přeháňky.

Ve 2. dekádě zpočátku slunečné dny, 11.05. přízemní mrazík, postupný vzestup teplot až do 16.05. kdy teplota vyvrcholila na max. měsíce a odpolední bouřkou s prudkým deštěm. Od tohoto data do konce dekády změna počasí - zataženo a oblačno s deštěm, občas až polojasno - postupné ochlazování, 17. ranní bouřka.

Ve 3. dekádě pokračovalo ochlazování až na nejnižší max. teplotu měsíce 31.05. Počasí po celou dekádu i v jednotlivých dnech značně proměnlivé od zataženo

KVĚTEN 2006

GRAF DENNÍCH TEPLOT MIN., MAX.

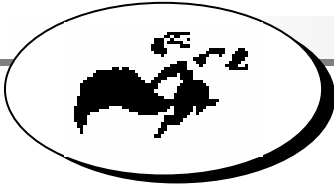

až po jasnou oblohu, dešťové přeháňky, ke konci měsíce místní zátopy na jihu a západě republiky, poslední den měsíce hlášeno na horách sněžení až do výšky 4 cm. Tento květen nebyl rozhodně vhodný pro zamilované (značné riziko nachlazení) a pan Hynek Mácha by pod jeho vlivem určitě nenapsal svůj Máj.

OZNÁMENÍ

Dne 22. května 2006 byla podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, v platném znění, podána u MV ČR žádost o registraci občanského sdružení s názvem Naše Výprachtice. Hlavním cílem činnosti sdružení je ochrana přírody a krajiny a podpora prosazování širší účasti veřejnosti v oblasti ochrany životního prostředí. MV ČR požádalo přípravný výbor o drobné upřesnění žádosti a lze předpokládat, že občanské sdružení bude v nejbližších dnech zaregistrováno. Zájemci o členství a bližší informace se mohou obrátit na kteréhokoliv člena přípravného výboru - Ing. Milana Břejšu, Ing. Blanku Helbichovou, Ladislava Chládku a Vladimíra Jentschkeho.

Přípravný výbor občanského sdružení NAŠE VÝPRAHTICE

Máte před sebou posledních pár dní školy a po nich přijdou dva měsíce prázdnin. Věřím, že už teď plánujete, jak své volné dny využijete. Někteří pojedou na tábor nebo k babičkám, jiní pojedou s rodiči do zahraničí nebo navštívíte nějaký pěkný kout naší České republiky. Dobře se po naší zemiče rozhlédněte, pozorujte přírodu kolem sebe, jak se mění, jaké květiny během prázdnin kvetou a jaké můžete najít jen na jaře nebo na podzim. Naučte se jejich jména. Je ostuda nevědět, jak se jmenují všechny stromy a rostliny, které kolem nás kvetou. Povím vám o jedné květině a tu jistě o prázdninách na louce najdete.

O ZVONKU TROCHU JINAK

Zvonky, ty jsem vidala dost často. Před léty byly louky pestrobarevnější, veselší než dnes. Žádný zvonek z mého dětství ale nezazvonil. Ani s pomocí té zvláštní kuličky nalezené na poli, kuličky z bílého porcelánu. Podle mého tehdejšího uvažování byla zázračná. Rozehrála mi celou dlaň a porcelán jako by změkkl. Měla jsem pocit, že když ji stisknu, zůstane v ní stopa po mém prstu. Ovšem na rozeznání zvonku kulička nestačila.

Nejhezčí přání jsou ta nesplněná. Můžeme se těšit na příště. Později jsem uvěřila, že zvonek zvoní opravdu jenom v pohádkách, třebaže vypadá stejně jako ten z kovu. Zajímalo by mě, uvažovala jsem, co bylo první. Malý zvoneček, nebo velký zvon?

To nevím ani dnes - jestli zvony, které před staletími vypadaly jinak, někdy jako včelí úl, dostaly svůj dnešní tvar podle kvítka. A o samotném zvonku mám znalosti jenom běžné. Ten s menšími a fialovějšími kalíšky roste na loukách, ten s většími a modřejšími zase v lesích. Něco jsem si ale přečetla v knížkách. A co jsem se dozvěděla?

Kromě fialových a modrých zvonků existují i bílé. Na světě roste kolem tří set druhů zvonečků, u nás dvacet jedna. Například zvonek alpský, který prozrazuje, že pochází z Alp. Přestože dostal takové jméno, je i náš. Stonek má nízký a květ s pěti cípy chloupkatý. A dále zvonek rozkladitý . . . Ne, takhle ne, přeskočme to.

Zvonky (ne všechny) kvetou od června, kdy ještě chodíte do školy, až do září, kdy už zase chodíte do školy. Aby školy a učení nebylo příliš mnoho, raději končíme. A přeče něco: Nos, kotě, zvonek v botě, potká tě štěstí. Ovšem nikomu to nevyzvoň! Mám to z knížky *Magické rostliny*, za pravdivost však neručím. Zvonek v botě jsem neměla, zato malé štěstíčko mě potkalo. A jaké? V lese kousek od nás jsem viděla rozkvetlý zvonek - začátkem listopadu!

(Z knihy Ireny Gálové *Jak přišly na svět pampelišky*)

Zvoneček

Zvoneček cinká a luční žínka

se právě probouzí v trávě.

Nožky bosé v rose namáčí

a pod čtyřlístkem štěstí

si dá ranní jetelovou sprchu.

Šťastná a vykoupaná

hned zrána sbírá rosu do konvičky.

Bude pro kytičky!

A když zvonek zase zaklinká,

luční žínka uhodne,

že je pravé poledne.

Mává křídélky

a létá s konvičkou plnou rosy.

„Díky!“ šeptají kytky.

TERČINY HRÁTKY

Ne vždy nám svítí sluníčko během prázdninových dnů. Občas se objeví mraky a vy pozorujete za okenním sklem kapky deště. Ani v tyto dny se nemusíme nudit, můžeme hrát přeče tolik zajímavých her.

TISKÁRNA

Na velkém počtu, asi 150, malých lístečků jsou napsána různá písmena abecedy i s čárkami a háčky. Zamíchejte je a rozložte na stole písmeny dolů. Každý hráč si jich vybere deset, na dané znamení je otočí a do jedné minuty musí sestavit co nejvíce slov, přičemž může použít každé písmeno jen jednou. Hraje se na předem určený počet kol a složená slova se zapisují a sčítají. Při shodném počtu slov rozhoduje počet použitých písmen, tedy čím delší slovo, tím lépe. Slovo již jednou zapsané se nepočítá a je třeba pozorně sledovat slova soupeřů.

ODHAD POČTU SIREK (hra do vlaku)

K této hře pro jakýkoliv počet hráčů potřebujeme pouze krabičku sirek. Všichni dostanou stejný počet zápalek - 3 až 5, a ukryjí za zády v pravé dlaní několik z nich, zbytek ponechají v druhé ruce. Naráz dají hráči sevřenou pravou pěst před sebe a postupně v daném pořadí řeknou svůj odhad celkového počtu sirek v pravých rukách hráčů. Kdo uhodne přesný počet, odloží jednu svou sirku zpět do krabičky a postup se opakuje. Pro zajištění spravedlivosti začíná v každém kole postupně po směru hodinových ručiček vždy jiný hráč. Je důležité stále sledovat počet již ode-

vzdaných zápalek i dokázat odhalit taktiku protihráčů, podle výše jejich odhadů. Vítězí ten, do se první zbaví všech sirek. Ostatní mohou hrát dál, až zůstane poslední hráč se sirkami.

Krásné prázdninové radovánky plné sluníčka, koupání, dobrodružství, nových zážitků a výletů přeje
Markéta a Terka.

Řešení z min. čísla:

A - vrba,
B - ústa,
jazyk,
zuby

Výprachtické noviny

Ročník: 10 **Číslo:** 5-6

Počet stran: 10

Počet výtisků: 430 ks

Uzávěrka: 15. května 2006

Vyšlo: červen 2006

Uzávěrka příštího čísla: 15. července 2006

Vydavatel: Obec Výprachtice

Redakční rada: JUDr. Miroslav Stejskal, Jana Skalická

Redakce: Jan Kaňka, 561 34 Výprachtice 56, ☎ 465 391 477

Vychází 1x měsíčně zdarma

Redakce neodpovídá za názory a chyby v údajích, mluvnické a stylistické chyby v příspěvcích dodaných přispívatelem.

Tiskne: TG TISK s. r. o., 5. května 1010, 563 01 Lanškroun, tel.: 465 322 270

